

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés

egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinél a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többzori hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyilttér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Közművelődési kongresszus.

A magyar kulturegyesületek mult vasárnap délelőtt kongresszusra gyűltek össze Pest vármegye székházának dísztermében. A kongresszusnak kettős célja volt: egy központi közművelődési orgánus megalakítása és tiltakozás a nemzetiségek tulkapásai és ama rosszhiszemű rágalmak ellen, a miket ellen-ségeink Európaszerte hirdetnek. A kongresszus mind a két célnak impozáns módon felelt meg. Ötvenhat kulturegyesület küldte el képviselőjét; ily sűrű már az a hálózat, mely az országban a magyar kultúra terjesztésének földadatát végzi. Közművelődési egyesületeink történetében új, az eddiginél is jóval termékenyebb korszakot jelent ez a kongresszus és annak alkotása mert munkájuk ezáltal sokkal rendszeresebb és így hatásosabbá is válik.

Megalakították az országos közművelődési tanácsot és Széll Kálmán hatalmas beszédben bélyegezte meg azokat, a kik hazug és ocsmány rágalmakkal nem állják oly szintben tüntetni fel Magyarországot Európa előtt, mintha tüzzel-vassal pusztítaná a nemzetiségeket.

Csak olyan nemzet teljesíthet kulturmissziót, — fejtegette az illusztris szónok — a melynek az államisága olyan teljes és tökéletes, hogy az minden támadásnak rendíthetetlenül ellentállhat. A kulturánkat tehát csak úgy terjeszthetjük, ha terjeszthetjük a magyar államiság eszméjének hitét is. Akik a magyar államiság eszméjét nemzeti hitvallásul elfogadják, azok elfogadják a kulturánkat is. Ennek az országnak tehát első sorban az a kötelessége, hogy a magyar állameszme imperatívus és kategórikus fogalmának minden ittlakó embert megnyerjen. Követelnie kell a nemzetiségektől, hogy az állameszmét föltétlenül és nyíltan elismerjék és előtte meghódoljanak.

Harmonikusan egészítette ezt az alapigazságot az a másik, a mit a magyarság hegemóniájáról mondott. A hegemonia azt a kötelességet rója a magyarságra, hogy az országot műveltségben és kulturában előbbre vigyük. Ez a magyarság kötelessége. Ebben a munkában neki kell előljárni. És ettől a munkától nem térítheti el se a rágalom, se a bujtogatás. Ragaszkodni kell a magyarságnak a jogaihoz, ragaszkodnia kell ahhoz a hitéhez, hogy ennek az államnak magyar-nak kell lennie és maradnia.

Hogy Széll Kálmánnak ezt a hitét menyire áttüzesítette az igazi kulturgondolkodás, abból látható leginkább, hogy a művelődés békés terjesztését követeli. A nemzetiségeket nem kell erőszakkal megmagyarosítani, de oda kell hatni, hogy belássák, hogy ebben az országban mindenkinek szüksége van a magyar nyelv tudására.

De hiszen nem is kell a népet erről kita-

nitani. A nép tudja és ne is higgye senki se, hogy az oláh, vagy a szerb paraszti faji, vagy nemzeti elfogultságot érez a magyar kultúra iránt. Dehogyan érez. Ha módjában van és ha erőszakosan vissza nem tartják, maga keresi a hozzá vezető utakat. Mert az oláh paraszt csak úgy igyekszik kiemelkedni az utána következő nemzedék révén az alacsony sorból, mint a magyar paraszt és mint ez, ő is tudja, hogy ez csak a magyar műveltség útján lehetséges.

A nemzetiségi paraszt is szeretne tanárt, szolgabíró, állami hivatalnokot nevelni a fiából és van annyi esze, hogy megértse: a magyar állam joggal követelheti a maga alkalmazottjaitól a magyarság kultúra fensőbb-ségének az elismerését. És ha mégis ellen-ségesen áll sokszor a magyar elé, hát ezt az izgatók lázítására teszi. Ezeket az izgatókat kell korlátozni minden módon a magyar államérdek s maguk a nemzetiségek szempontjából is.

Dimisszió.

Kollégiumunk évzáró ünnepélye f. hó 21-dikén délután folyt le a ref. templomban nagy közönség jelenlétében. Az ünnepély középpontját Bartha Zsigmond rektor-professzor beszéde képezte, melyben dr. Bartók Györgynek, az erdélyi ref. egyházkerület kitűnő püspökének életrajzával és jellemzésével kapcsolatban meleg hangon emlékezett meg azon halhatatlan érdemeiről, melyeket az elhunyt főpap az enyedi kollégium, az enyedi egyház, az erdélyi ref. egyházkerület és az egész magyar ref. Egyház irányában megszerzett. Elbucszuttatta Fogarasi Albert tanárt a kollégiumtól, aki tanári szolgálatainak harminczadik esztendejét betöltvén, megérdemelt nyugalomba vonul. Beszéde további részében köszönetet mondott azoknak, kik a lefolyt iskolai évben a kollégiumot adományokkal kitüntették s ezzel is hozzájárultak, hogy ez intézet ne elői szép feladatait annál jobban teljesíthesse.

Az évzáró beszéd után a jutalmak és pályadíjak kiosztása következett. Kovrig Tivadar hagyatékából egyenkint 100 korona jutalmat kaptak jeles előmenetelükért: Hámoszky Dezső VIII. Váro Pál VIII. Szilágyi Gyula VII. Farnos János VI. Kossa Aladár V. Kovács Károly V. Veres István IV. ifj. Kovács Sándor III. Lőrincz Samu II. gimnazisták.

A Jozsinczy-alapból egyenkint 33 kor. 16 fillér jutalmat kaptak jeles tanulásért: Jenei Endre, Berde Károly, Fogarasi Pál VII. gimnazisták.

A Teleky-alapítványból egyenkint 30 kor. jutalmat kaptak Kóbori József VI. Budai Domokos VI. Sükösd István II.

A Szikszay-féle 20 kor. jutalmakat Gyórfi György I. Takács Elek I. Lázár Miklós I. Sikó László I. kaptak.

Történelmi pályázaton Váro Pál VII. Szilágyi Gyula VII. egyenkint 31 kor. 58 fillért. A klasszikus irodalmakban való előmenetelért Vasárhelyi László VII. 40 kor. Fizikai pályamunkával Benedek Ernő VII. 40 kor. Természettudományban való szorgalmáért Sáska László VI. 20 kor. Bányai Elemér VI. 20 kor. Tornázásért David György VII. 10 kor. Viski Béla VII. 10 kor. Török Bertalan és dr. Szilágyi Zoltán adományából összesen 25 koronát: Sáska László IV. Kovács Lajos IV. Hoffer Lajos V. Kovács Károly V. Bányai Elemér VI. Kóbori József VI. Énekért Gáspár János adományából 10 kor. Sebesi Samu VIII. 5 kor. Csutak Ferencz V. 5 kor. Szász János IV. egyházi énekért 10 kor. Szilágyi Gyula VII. 5 kor. Kovács Lajos IV. 5 kor. Meggyesi István II. A Kerekes-alapból ugyancsak énekért 8 kor. 93 fill. Irsay Sándor VII.

Önképzőköri munkásságért egyenkint 10 kor. Harmath János VIII. Deák Sándor VIII. Jenei Endre VII. Dávid György VII. Visky Béla VII. Spangenberg Gyula VII. Ajtai Géza VIII. Telegdi Árpád VIII. Berde Károly VII. Vasárhelyi László VII.

Görög nyelvben való előmenetelért Biró György V. 7 kor. 50 fill. Kossa Aladár 7 kor. Szentkirályi Géza 7 kor.

Rajzért Sáska László IV. 16 kor. 45 fill. Szász János IV. 9 kor. 85 fill. Szépirásért Lőrincz Samu II. 26 kor. 32 fill. Meggyesi István II. 15 kor. 79 fillért, Németi Gyula II. 10 kor. Ezenkívül a rajzban való szép előmenetelükért Halmágyi Antal tanár, Földes Ede kereskedő és a Müller testvérek adományából 10 tanuló rajz- és festőszereket, 12 pedig dicséretet kapott.

A Jablonczay-alapból évi 210 kor. ösztöndíjat kap osztálytársai szavazata alapján Jancsó László I. o. és Elekes Albert I. A Bodola-alapítvány 52 kor. ösztöndíjat Budai Domokos VI. a Vadadi-alapítvány 36 k. kamatait Gáspár János VI. kapja ugyancsak tanulótlársai szavazata alapján.

A tanítóképző növendékeit is szép jutalmakban részesítette a dimisszió alkalmából a tanárikar és néhány jószívű adományozó.

Neveléstudományi munkájával nyert: Faluvégi Dénes 25 k-t. Természettudományi munkáért: Barabás Gerő 25 k-t, Magyar Kálmán és Véghelyi G. 5—5 k-t, Zongora, orgonaversenyen: Kákay E. 25 k-t, Nagy A. 10 k-t. Sír beszéddel: Faluvégi D. 10 k-t. A legtöbb Petőfi költeménynek tudásáért Mátyás J. 5 k-t. Rajzért: Szabó Károly 6 k-t, Labonc G., Király A., Baráth B., Boga L. és Palatkás D. 5—5 k-t. Gyorsírásban való előmenetelért: Szabó K. és Benedek G. könyvjutalmat. Mint ifjusági elnök: Török József könyvjutalmat. Önképzőköri könyvjutalmat nyertek: Gyenge K., Magyar K., Faluvégi D., Józsa Z., Szabó K., Török J., Bartha J. Dicséretet érdemeltek: Faluvégi D., Józsa Z., Mészáros K., Szalai J. és Bán Gy. Pae-

dagogiai előadásáért: Bodor J. könyvjutalmat. Legsikeresebb gyak. tanításért: Péterfi J. 10 k-t. Irodalmi pályatételért: Gyenge K. 10 k-t. Vallástudományi tételért: Magyar K. 10 k-t. Szavaltatért: Sára D. 5 k-t és könyvjutalmat: Demeter M., Ravasz A. és Nagy A.

Mint önképzőkori tisztviselők: Kiss Ferencz, Bartha J. 8—8 k-t. Demeter M. 6 k-t. Mint a „Segítőegyesület”-i szorgalmas tisztviselő: Faluvégi D. 6 k-t, Puskás J. könyvjutalmat. Méltóságos Bánffy Kazimir br. koll. gondnok úr szíves adományából sikeres czellővészért: Bartha J. ezüst érmet, Vitályos J. és Gyenge K. bronz érmet. Tornaköri jutalmat nyertek: Csimádi J. 15 k-t, Kacsó D. 10 k-t, Magyar K. 8 k-t, Török A. Kusztos J. Zalányi Gy. Csont S. Filep Z. Székely S. Ravasz E. Bartha K. Deák K. Bojtor Gy. és Nagy Gy. 5—5 koronát.

A jutalmazott tanítójelöltek eme fényes nevesora bizonyosága annak, hogy tudnak és szeretnek dolgozni.

Végül a Sárpatoki testvérek és Kovács József alapítványából a jeles és jó előmenetelű tanulók szép és értékes könyvjutalmakat kaptak. S ezzel a szép ünnepély véget ért.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Főt. Deli Ödön**, az Arad városi minorita társház főnöke, az enyedi r. kath. egyház közszeretében és hálás emlékekben levő volt lelképásztora, régi barátai szerető körébe jött látogatába. Igaz örömmel siettek üdvözölni e jó, kedves embert mindazok, kik benne a nemesszívű jó barátot, közéletünk fennkölt gondolkodású hű fiát, nagyrabecsülni és tisztelni tudják.

— **Esküvő.** Bárany Mariskával f. hó 25-én tartja esküvőjét Sikorszky Zsigmond m. kir. esendőrfőhadnagy.

— **Személyi hír.** Szegedi Géza, kollégiumi h. tanár a múlt vasárnap Budapesten lefolyt atléta-versenyben 178 ctm. magaszt ugrott s a második helyet biztosította magának.

— **Molnár Albert**, Abrudbánya városi református egyház érdemes lelképásztora, a városi képviselő, a vármegyei törvényhatósági bizottság régi jeles tagja, f. hó 20-án rövid szenvedés után 65 éves korában, papságának 40-ik évében meghalt. Molnár Albertnek nagyon sokat köszönhet Abrudbánya és Verespak magyarsága és különösen a ref. egyház. Lelkes, buzgó, tevékeny férfi volt, kinek elhunyt nemcsak családjának, hanem a bányavidék közönségének nagy vesztesége. Lapunk is egy derék hű barátot veszített benne. Temetése f. hó 22-én nagy részvét közt volt. Nyugodjék csendesen!

— **Képviselői közgyűlés.** Nagyenyed város képviselőtestülete f. hó 26-án d. e. 9 órán kezdve közgyűlést tart, melynek főbb tárgyai lesznek: a vízvezetési próbakut, leigeltetési szabályrendelet, az új járásbírói épület elhelyezése, a herzsai itató, szabadságolás végett bejelentett kérések és interpellációk.

— **Eső.** Hosszu és epedő várakozás után végre f. hó 21-dikén az esti órákban, egy kis parázs zivatarral kapcsolatban, megindult az eső és hullott vagy négy órán keresztül áldást osztva szegény vármegyénknek. A növényzet életre kapott, a csüggő

emberek magukhoz tértek. A légsúlymérő állása azt a reményt nyújtja, hogy a jó kezdetnek folytatása is lesz.

— **A kollégiumi érettségi vizsgálat** tegnap délből ért véget szép eredménnyel. A vizsgálatra állott 22 ifju közül jelenen: B o g d á n d i István, M á t h é László, T e l e g d y Árpád, U r á y László és V á r ó Béla; 5 jó, 10 egyszerűen érett, 2 ifju egy-egy tárgyból a szeptemberi javító érettségi vizsgálatra utasított.

— **A tanítóképesítő vizsgálatok** br. Bánffy Kazimir koll. gondnok elnöke mellett már folynak és előre láthatólag 25-re fejeződnek be. Miniszteri megbízott: Nehéz János kir. tanfelügyelő, egyházkerületi biztosok: Tóth Miklós ny. árvaszéki elnök és Jancsó Sándor ref. lelkész elnök helyettes.

— **A nagyenyedi függetlenségi pártkör** a múlt vasárnap táncszestélyt rendezett a sétateren, melynek tiszta jövedelmét a vajasdi tűzkárosultaknak szánta. Az estén, valószínűleg a beállott eső miatt, kevesen vettek részt; de a kik ott voltak, jól mulattak!

— **Műsoros estélyt** rendezett a nagyenyedi áll. polg. leányiskola. Előadták az „Elaludt anyóka” című egy felvonásos tündérképet és „A haza” című egy felvonásos színművet. A szépen sikerült előadást éjjelig tartó tánc követte.

— **Kiválóan sikerült évváró vizsga.** A szászujfalusi állami iskolába beiratkozott tanulók évváró vizsgája folyó hó 21-én a délutáni órákban folyt le, meglepően szép eredménnyel. A tanulók mindenike szabatos és szép feleleteket adott. Főleg a román ajku tanulók adott feleletei keltek a nagy számban megjelent hallgatóság lelkében meglepő és öröndetes benyomást, kik aránylag igen rövid idő alatt a magyar nyelvet szépen elsajátították. Ezt az iskolát Alsó-Fehér vármegye érdemes tanfelügyelőjének kiváló figyelmébe ajánljuk. Kiváló és méltán megérdemelt figyelmébe és pártfogásába ajánljuk Sükösd József helyettes ifju tanítót ki 3 hó alatt, míg a rendes tanítót helyettesítette, növendékeivel eléggé nem méltányolható szép eredményt volt képes felmutatni. Román ajku szülők ajkairól hallottunk olyan értelmű nyilatkozatokat, hogy az esetben, ha Sükösd József lessz oda rendes tanítól kinevezve, ök gyerekeiket a helybeli gör. kath. iskolából kivesszik és az állami iskolába iratják be. Szászujfaluban egy jól berendezett és jó tanítóval ellátott állami iskola a magyar állameszmének hasznos szolgálatot tehet. Jelenleg is a román ajku tanulók az ottani államiskola összes tanulói számának ép fele részét alkotják. Az iskola helyisége szűk. Tágasabb helyiséggel kicserélendő, lehető rövid idő alatt.

— **Régi szolgálati hűség** megjutalmazása. Több mint 50 éve, hogy állandó hűséggel szolgálta a Pogány családot háportoni birtokán D o g á n T ó d o r. Ott szolgált édesapja és nagyapja is. Nagyon megérdemelte az 50 koronát, és a szép, nagy aranyos oklevelet, melyet Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter küldött s a melyet f. hó 21-én, vasárnap d. e. Háportonban Pogány János birtokosnál adott át dr. Inczédy J. Ödön főszolgabíró, Bánffy Kazimir cs. és kir. kamarás alispán, gr. Busseul Henrik, Dániel Lajos, Márton jegyző, a községi előjáróság s a falu közönsége jelenlétében, a tőle megszokott meleg szép szavak kíséretében a kitüntetettnek, melyet a derék régi udvarbíró mélyen meghatva vett át. Po-

gány János birtokos ez alkalomból ünnepi bankettet rendezett, melyen vidám pohárköszöntőkben éltették a derék házi gazdát, az ünnepet stb., ez alatt pedig a falu népe vidám tánczra perdült.

— **Az iparos önképzőkör** július 5-én vasárnap a sétateren sétazenével és műsorral nyári táncmulatságot rendez.

— **Humoros Cabaret** művészestélyt rendez ma este a Két Hattyu vendéglő kert-helyiségében Gyöngyi Izó budapesti színművész. Közreműködnek még Gyöngyi Jolán fővárosi, Simándi József és Bartha István kassai színészek. Helyek ára 2 korona. Előadás kezdete 8 és fél óra.

— **Megkezdődött az aratás.** A tartós s roppant nagy hőség miatt az aratás az Alföldön megkezdődött. A gabonaérés teljes és a szemek kipergésétől való félelem készítette a gazdákat a korai aratásra.

— **A kereskedelmi iskolák reformja.** A kultuszminiszteriumban most készültek el a kereskedelmi iskolák tanterveinek reformjával. A reformtervezetet a miniszter rendelet alakjában fogja közölni az illetékes hatóságokkal. Az idei reformnak mintegy előfutárja volt a tavalyi rendelet, amely az érettségi vizsgálatokat egyszerűsítette. A növendékek már tavaly hat szóbeli tárgy helyett háromból és hét írásbeli tárgy helyett csak négyből tettek érettségi vizsgálatot. De a tavalyi rendelet sem segített a növendékek túlterheltségén, azért határozták el mostan a tanterv gyökeres reformját. A növendékek eddig heti 32—36 órán keresztül voltak az iskolában elfoglalva, ez ugy testi, mint szellemi erejüket igen megviselte, mert hiszen otthon is kellett tanulmányaikkal foglalkozni. Az új rend szerint a heti elfoglaltság maximuma 30 óra lesz. A redukált tananyagban helye lesz a tornatanításnak is. A jövő iskolai évben már az új tanterv szerint fogják az előadásokat megtartani a kolozsvári kereskedelmi iskolában is.

— **Petőfi-Könyvtár.** Szerkesztik: Endrődi Sándor és dr. Ferenczi Zoltán, a Petőfi-Társaság alelnökei. I. kötet Kery Gyula: Friss nyomon. Kunossy, Szilágyi és Tarsa kiadása a Petőfiház javára. Harminez füzetre, illetve tizenöt kötetre van tervezve e hazafias vállalat, melynek egyes köteteit a Petőfi irodalom legalaposabb ismerői és legnevesebb írónk írják s kiváló magyar festőművészek eredeti rajzai díszítik.

— **Mulatság.** Bonczhida község úri közönsége gróf Bánffy György parkjában, a most alakuló kaszinó javára, 1908. évi július hó 5-én jótékonycélu, zártkörű nyári tánczvigalmat rendez.

— **Köszönetnyilvánítás.** A ref. tanítóképző igazgatósága hálás köszönetet mond: br. Bánffy Kazimir koll. gondnok úrnak, Baja Sámuelné, Szőke Istvánné úrhölgyeknek, Elekes Viktor, Zsejki Ferencz, Aszlányi Endre, Szakács Gyula, Tunyogi János, Zayzon János, Müller Jenő, Király Sándor uraknak azon szíves adományaikért, melyekkel hozzájárultak a tanítójelöltek munkásságának jutalmazásához. Fejes Áron ig. tanár.

Felső leányiskola Marosvásárhelyt.

Maros-Vásárhely szab. kir. város felsőbb leányiskolája a jövő 1908/9. tanévben az I., II., V. és VI. osztályllyal fog megnyitni. A felvételi feltételek a következők: Az első osztályba oly 9—10 életévüket

V.

1908.

jun.

betöltött leányok vétetnek fel, akik az elemi iskola IV. osztályát sikeresen végezték s erről bizonyítványt mutatnak fel, vagy ha bizonyítványt felmutatni nem tudnak, megfelelő eredménnyel felvételi vizsgát tesznek.

A II., V. és VI. osztályba oly tanulók vétetnek fel, kik valamely felsőbb leányiskola I. illetve IV. és V. osztályának sikeres elvégzését tanúsító államérvényes bizonyítványt tudnak felmutatni; azok, kik hasonló fokú, de más jellegű iskolából akarnak a II. illetve V. és VI. osztályba lépni, a különböző tárgyakból felvételi vizsgát tartoznak tenni s csak ennek eredményes letételére vétetnek fel az említett osztályokba.

A felvételi vizsgák díjmentesek.

A II., V. és VI. osztályba felvétetnek továbbá azok is, kik a polgári leányiskola I., IV. és V. osztályát jó sikerrel végezték s erről bizonyítványt mutatnak fel; továbbá mindazok, kik a felsőbb leányiskola I., IV. és V. osztályaira előírt tantárgyakból szabályszerű magánvizsgálatot tesznek. Ezen magánvizsgálatok letehetésére a felsőbb leányiskolák miniszteri biztosához címzett s a felsőbb leányiskola igazgatóságánál beadandó folyamodványban engedélyt kell kérni. A magánvizsgálatokért a szabályzatban előírt díjak (60—10) fizetendők.

A felvételi és magánvizsgálatok június 28-án és augusztus 31-én tartatnak.

A felvételt már ezen iskolai év befejeztékor lehet folyamodni s az igazgatóság a folyó év június 15-ig jelentkezőket előjegyzésbe veszi.

Minden tanuló évenként beiratási díjban 5 koronát, könyvtár díjban 2 koronát és az országos tanítói nyugdíj intézethez való hozzájárulás fejében 6 koronát, ifjúsági segélyalapra 2 koronát tartozik fizetni.

Az évi tandíj összege 60 korona, mely felvétenként, negyedévenként vagy havonként előre fizetendő.

Tanárok, tanítók, lelkészek, továbbá Maros-Vásárhely szab. kir. város szolgálatában álló egyének gyermekei tandíjmentesek, állami és idegen törvényhatósági alkalmazottak gyermekei feltandíjat fizetnek.

A rendes beiratás szeptember 1—3. napjain történik; az iskolai év szeptember 5-én nyitattik meg, a rendes tanítás pedig szeptember 7-én veszi kezdetét.

Megjegyeztetik, hogy a német és francia nyelv az I. osztálytól kötelező.

Rendkívüli tárgyaknak, mint pl. angol, olasz és latin nyelvnek, festésnek stb. tanításáról a városi tanács szívesen gondoskodik, ha ezekre a tanulók kellő számban jelentkeznek.

Végül a vidéken lakó szülők és gyámok

figyelmeztetnek, hogy gyermekeik illetve gyámoltjaik elhelyezése iránt az igazgatóságot idejekorán, legkésőbb az augusztus 1-ig keressék meg, az igazgatóság a gyermekek elhelyezéséről is kellő körültekintéssel gondoskodni fog.

Addig is, míg a felsőbb leányiskola és az ezzel egybekötendő internátus részére megfelelő új épület emeltetnek, a városi tanács az esetre, ha a vidéki és internátusbani elhelyezést óhajtó tanulók száma a huszonötöt eléri, ideiglenes internátus beállításáról, annak kellő vezetéséről, a növendékek hatályos felügyeletéről és ellátásáról gondoskodni fog.

Egyebekben minden, a felsőbb leányiskolára vonatkozó bővebb felvilágosítást a leányiskola igazgatósága adja meg.

Maros-Vásárhely szab. kir. város tanácsának, 1908. évi május hó 30-án tartott üléséből.

Dr. Bernády György, s. k.
polgármester.

Felelős szerkesztő:
Dr. MÜLLER JENŐ.

Marosujvári Takarékpénztár r. t.

Aláírási felhívás.

A marosujvári takarékpénztár évről évre növekvő üzleti forgalma következtében alaptőkéjét 100,000 koronáról 200,000 koronára emeli az 1908. év május hó 17-én tartott közgyűlés határozata alapján a következő feltételek mellett: A régi részvényesek jogosítvák minden 2 részvényük után 1 újat jegyezni 105 árfolyamon, új részvényesek 110 árfolyamon. Aláírási határidő 1908. július hó 1-je.

Az aláírási iv betérjésekör köteles aláírni a névértéken felüli felpénzt 5, illetőleg 10 koronát és a 100 korona névérték 10%-át, 10 koronát, október 1-én 20 koronát és december 1-én 20 koronát befizetni. Jogában áll azonban az aláíróknak előbb is többet, sőt az egész névértéket is befizetni. A befizetett részletek után 1908. évre 5% betétkamat fizetetik naptól napig számítva. 1909. év január hó 1-től kezdve pedig a régi részvényekkel egyenlő osztalék a befizetett névérték után számítva.

999—12 **Az igazgatóság.**

Jegyzet. Aki a zárás határidő alatt be nem fizeti a részvények árát — elveszti a felpénzt és időközben befizetett összegét. Mindkettő a tartalékalapot gyar.ítja.

1181—1908. szám.

közig.

Pályázati hirdetés.

Nagyenyed város közönsége által ujonnan emelt közbárhídon egy **vágóhídi felügyelő** és egy vágóhídi **szolgal állásra** pályázatot hirdetnek.

Javadalmazás:

A vágóhídi felügyelő fizetése évi 600 kor. azaz Hatszáz korona s természetbeni lakás.

A vágóhídi szolga fizetése évi 440 kor. azaz Négyszáznegyven korona, lakber-illetmény nélkül.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kérésüket hozzám **folyó évi július hó 5-éig** annál inkább terjesszék be, mert a késve érkezett kérvényeket nem veszem figyelembe.

Nagyenyed város polgármesterétől.

Nagyenyed, 1908. évi június hó 20-án.

182 1—3 **Dr. Varró László**
polgármester.

Tánciskola megnyitás.

Tisztelettel értesítem e város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy **Nagyenyeden** és **Marosujvárt** a nagyvakáció alatt 6 hétre terjedő

zártkörű

táncziskolát

nyitok f. év július 1-sejétől. Napok beosztása: Nagyenyeden hétfő, szerda és péntek; Marosujvárt kedd, csütörtök és szombat, hol minden újabb tánczokat a legmodernebb stýlben oktatók.

Gentri-Boston magán órákat intelligens úri családoknál úgy csoportok, mint egyes személyek részére szívesen és előnyös feltételek mellett adok. **Iskolai növendékeknek** délután 5—7 óráig, **felntetteknek** 8—10-ig.

Beiratkozni a táncziskola helyiségében a nap bármely órájában lehet, **Nagyenyeden** Tövis-utca 45. szám alatt és **Marosujvárt** pedig a dohány nagytözsében.

Becsés pártfogást kér, mely tisztelettel

Herlitska Nándor,

Budapesten végzett okleveles tánczitanító.

122 4—4

Vagyon.

Mérleg-számla.

Teher.

1908. jun. 15				1908. jun. 15			
Készpénzkészlet	33540	95	Alaptőke	100000	—		
Butor és leltári számla	1562	37	Tartalékalap	22023	23		
Értékpapír számla	400	—	Fel nem vett osztalék	311	—		
Letétek	10700	—	Igazgatósági és tisztí biztosíték számla	30700	—		
Váltókölcsön számla	330987	56	Betét	153247	71		
Kötelezvény kölcsön számla	84238	76	Visszszámított váltók	263056	52		
Jelzálog kölcsön számla	125968	27	Kuthy Adorján óvadéka	12000	—		
7 adós folyószámlán	19292	59	Dr. Dénes Arthur	10000	—		
			Nyeresség 5 1/2 óról	10352	04		
	606690	50		606690	50		

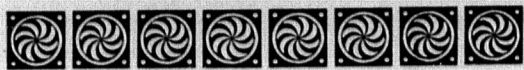
Marosujvár, 1908. június 15-én.

Marosujvári Takarékpénztár Részvénytársaság.

Kúthy, igazgató.

180 3—4

Himmel Gyula, főkönyvelő.

Hajdu Albert

kályhakészítő, Nagyenyed.

Raktár: Főtér.

Műhely és lakás Felszeg-utca 7.

Szíves tudomására hozom a helyi és vidéki közönségnek, hogy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő **kályhara**ktárt nyitottam.

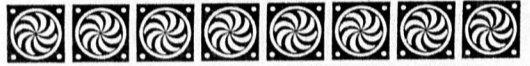
Raktáron tartom a saját készítésű, valamint idegen de hazai gyártmányú igen szép kályháimat, melyeket a n. é. közönség bármikor megtekinthet. Elvállalok minden e szakmába vágó munkálatokat pontos kiszolgálás mellett és jutányos árban.

Vidéki munkákat a lehető legolcsóbb árban vállalok.

A mélyen tisztelt vevőközönség b. pártfogását kérve, vagyok teljes tisztelettel

101 11-52

Hajdu Albert.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindennemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácsok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámháritók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újjonani beszerzését, végre mindennemű gőzesplők, motorok, szivattyúk és szivattyúkat, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szintén gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan acélféjű ekéimet és vasboronáimat, melyeket jótállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kívánság szerint átalakítok

Szakmámba vágó költséggel díjtalanul szolgálók Beesés pártfogást kér

kiváló tisztelettel

51-104

HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

FISCHER és TÁRSAI

faiskolák és szőlőoltvány telepek

391 50-104

Nagyenyed

nemcsak kifogástalan

facsemetéket

hanem legjobb minőségű fajtisza

szőlőoltványokat

is szállítanak. Árjegyzék kívánatra bérmentve.

Talajvegyelemzéseket ingyen eszközölnek.

Nagyenyedi Kisegítő Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzügyintézetek részvényeire.

Vásárol és elad értékpapírokat.

Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.

Idégen kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.

Váltókat az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számíttat le.

Allandó betétet 5% kamatláb mellett fogad el.

Nyitva áll

hétköznap

d. e. 9-12-ig,

d. u. 3-4-ig.

Uzletfeleink

részére telefon

bevezetve

14. szám alatt.

Kitűnő minőségű és legnagyobb szilárdságú

Portland- és Román-Cement

nagyban és kicsinyben olcsó áron kapható:

Klemm Pálnál Nagyenyed Szentkirály-utca 128. sz.

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.